

Årsplan for Nærsnes Kystbarnehage AS 2022/2023

«Et hav av muligheter»

Sokkabekkveien 1, 3478 Nærsnes
www.kystbarnehagen.no

Velkommen til nytt barnehageår!

Denne årsplanen vi gi personalet og foreldre en oversikt over hva som er i fokus dette barnehageåret.

Styringsdokumenter som FNs barnekonvensjon, Norges grunnlov, Barnehageloven og Rammeplan for barnehagens innhold legger føringer for barnehagens innhold.

De to først nevnte styringsdokumenter fremholder tydelig barnets rett til å bli hørt og uttale seg om det som vedgår de i deres liv, og barnet som medborger blir løftet frem gjennom styringsdokumentene. Barna skal møtes med respekt, likeverdighet, med nysgjerrighet og engasjement. Barnehagen må organisere og strukturere sine hverdager slik at barna erfarer et miljø som ivaretar deres behov og interesser.

Forskning viser at når barn selv setter ord på hva som satt spor etter årene i barnehage, så er det **barnefellesskapet** som fremheves. Opplevelsene, samholdet, relasjonene, spenningen, vennskapene, leken og magien som finnes og oppstår i barnefellesskapene er det som er av størst betydning. Dette betyr at barnehagene må prioritere tid og plass til at barn får være mest mulig sammen i lek og aktivitet.

Vi legger til rette for en hverdag som ikke er planlagt på detaljnivå, og en hverdag hvor tiden tilhører barna og deres behov. Barn vil leke, og ha tid til å leke. Barn vil utforske små og store ting. Barn er i øyeblikket, og er orientert mot her og nå opplevelser og erfaringer som de ønsker å dele med de ansatte, og de ansatte må koble seg på dette og være sammen med barna i øyeblikkene.

Vi vil være barnehagen som ivaretar den gode barndommen- den arenaen som gir barna det beste de kan få her og nå. Kvaliteten ligger i øyeblikkene.

Det er derfor helt naturlig at de ansatte jobber med å styrke sin forståelse, kompetanse og faglighet knyttet til disse områdene, og vi skal gjennom dette barnehageåret ta et dypdykk i to fagtekster. Disse tekstene skal danne utgangspunkt for et kunnskapsgrunnlag, for kritisk tenkning, refleksjon og utvikling.

Barnehagelovens §1 om barnehagens formål sier dette:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Lek

Leken er en avansert aktivitet som forutsetter mange ferdigheter. Dette er ferdigheter som øker vår livskvalitet og som er avgjørende for vår evne til å samhandle med andre mennesker. Leken danner et viktig fundament for vår læringskapasitet. Vi vet at ferdigheter som kommunikasjon, forhandling, konflikthåndtering, kompromisser, fantasi og innlevelse, spontanitet, fleksibilitet, kreativitet, inkludering, læres og styrkes gjennom lek. **LEK** skal være kjerneaktivitet i pedagogisk virksomhet. Ingenting er viktigere enn at barna møter ansatte som støtter opp om og tilrettelegger for barnas lek. Lek er barnas foretrukne aktivitet og det mest sentrale i deres livsverden. FN's barnekonvensjon stadfester i artikkel 31 barns rett til å leke.

Rammeplan for barnehager fremholder også leken som helt sentral i den pedagogiske praksis:

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barns egen kultur Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek-alene og sammen med andre» (RP, 17. s.20).

Barna skal erfare at de ansatte inviterer til lek og samspill både ute og inne, og ikke minst legger til rette for og verner om lekemiljøer og barnefellsskap. Personalets **gjørekompetanse** er alltid i fokus hos oss. Det skal ikke være avstand og gap mellom teori og praksis i vår barnehage:

Gjørekompetansen til de ansatte i barnehagen knyttet til barns lek handler om:

- Ansatte som har kunnskap om barns rett til lek, og forståelse for lekens betydning og lekens egenverdi i barns liv
- Organiserer dagen slik at barna kan sette i gang, styre og strukturere leken sin selv
- Har kunnskap om hva som kjennetegner barns lek knyttet til alder og modning og dette gjenspeiles i det fysiske miljøet
- Strukturerer rom, leker og materialer slik at det inviterer til lek
- Deltar i barns lek på en støttende og utforskende måte
- Har et tilgjengelig fagspråk knyttet til lek, lekemiljøer og materialer
- Å være leken, vill og interessert. En ansatt som byr på seg selv og har et lekerepertoar.

Leken er nært forbundet med barns væremåte, og er svært sentral når det gjelder å være en kilde til livslyst og glede, samtidig som den er en viktig dimensjon i barnas strategier for å håndtere en kompleks hverdag.

(Østrem, 2012, s.151)

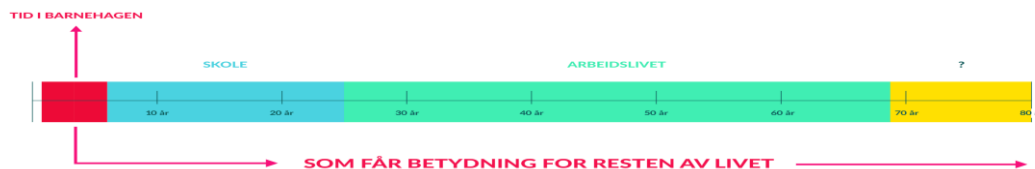
Kompetanseutvikling er svært viktig. Vi må hele tiden etterstrebe å styrke vår pedagogiske faglighet med gode og forskningsbaserte begrunnelser for hvordan vi gir leken all plass i virksomheten og hvordan dette også legger føringer for en fleksibel dagsrytme. I løpet av sommeren og høsten 2022 har hele personalet lest «Perlet Furunål- en innføring i barns lek» av Birgitte Fjørtoft. Vi skal også jobbe oss igjennom masteroppgaven til Aina (styrer) som i stor grad har søkelys på barns lek og barns opplevelse av å ha det bra i barnehagen.

Gode barndomserfaringer- et godt liv- god helse

Et godt liv for barn er nært knyttet opp til retten til å leke og som vi skrev innledningsvis, muligheten for å være i gode fellesskap med andre barn. Når vi gjør mye av det vi liker å gjøre, produseres hormoner og signalstoffer som utløses gir følelse av vellyst, glede og lykke. Barn og de ansattes psykiske og fysiske helse skal fremmes i barnehagen. Vi skal alle være en del av et godt og inkluderende **væremiljø**. Det innebærer et relasjonelt søkelys på barnas behov for autentiske ansatte som toner seg inn og legger til rette for gode opplevelser og tilpasninger i miljøet i et barneperspektiv.

Barnehagen skal ha et særskilt fokus på å legge til rette for at barna skal oppleve **livsglede, verdighet og mestring**, både i medgang og motgang. De skal erfare et miljø der hvor følelser teller like mye som fornuft. Dette innebærer at vi som barnehage skal ha et kritisk blikk på det tradisjonelle læringssynet som ofte kan råde i pedagogisk virksomhet. Vi skal fremme et læringssyn tuftet på nyere hjerneforskning hvor barn gis mulighet til å erfare et dynamisk samspill hvor hele hjernen tas i bruk i meningsfulle samspill, lek og aktiviteter. Det at barn får utforske og utfoldelse seg er helt sentralt og særdeles viktig før de møter de målstyrte og oftest stillesittende læringsaktiviteter som skolen representerer. Det er de seks første årene i et barns liv som danner grunnlag for

hvem vi er og hvordan vi har det gjennom livet. Barndommen er her og nå.

Vi erfarer at alle turene våre og aktivt bruk av naturen og uteliv har stor betydning for barnas og de ansattes velvære og lærelyst. Uterommet gir tid og plass for leken og naturen stiller ingen krav til hvordan den enkelte skal være og lære. Like viktig som å lære er å være. Derfor skal barna erfare at de ansatte har kunnskap om et godt **væremiljø-lekemiljø-læringsmiljø**. Med væremiljø menes relasjonens betydning for tilknytning og trygghet der barna ferdes. Lekemiljø er inspirerende omgivelser og materiell der barna skal erfare å ta i bruk alle sansene. Læringsmiljø utgjør da en kombinasjon av være- og lekemiljø til barna i barnehagen og på tur.

I Nærnes kystbarnehage er vi opptatt av å legge til rette for gode barndomsminner. Vi vil være en arena for barna som setter gode spor, og som de vil huske tilbake på med glede, entusiasme og kjærlighet. Minner er nært knyttet til den følelsen vi erfarer i en situasjon. Dette året skal vi reflektere over og erfare et spekter av følelsen **GLEDE**, og hvordan opplevelsen av fryd, å glede seg over eller sammen styrker relasjonelle bånd og motivasjon til å utforske. Følelsen glede har fire dimensjoner som vi dette barnehageåret skal utforske nærmere:

- Fysisk glede- opplevelsen av nytelse over noe sanselig, god fysisk kontakt
- Psykisk glede- spenning, humor og moro
- Følelsesmessig glede- hengivenhet, vennskapsopplevelser og sosialt fellesskap
- Estetisk glede- musikk, bilder og naturmaterialet

«Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve og bli sett, forstått, respektert og få den hjelpen og støtte de har behov for» (RP, s.19)

Barnehagen skal legge til rette for og skape gode muligheter for alle barn, uansett behov og forutsetninger slik at alle så tidlig som mulig inkluderes i et meningsfullt fellesskap med andre. Barnehagen skal skape en arena hvor samhørighet og tilhørighet til et fellesskap danner grunnlag for opplevelse av mening, trivsel, samværskompetanse og medvirker til at barn kommer inn i gode samspills- og læringsprosesser. Det handler om at barna skal erfare at de er verdifulle, og å kunne ta i bruk ressurser i seg selv og omgivelsene i sin mestring av ulike situasjoner.

Behov for utviklingsstøtte

Vi er en barnehage som er opptatt av å hjelpe barnet og familien så tidlig som mulig. Dette fordrer relasjonskompetente ansatte i kombinasjon med et etablerte systemer for å fange og følge opp til det beste for barnet. En forutsetning for å kunne gi tilpasset utviklingsstøtte ut ifra enkeltbarnets behov, er barnehagens samarbeid med hjelpeinstansene i kommunen. Pedagogisk psykologisk tjeneste, barnevern og lavterskeltilbud som familieteam og pedagogisk støtteteam er gode støttespillere for ivaretagelse av barnets beste i samarbeid med familien og barnehagen.

Uteliv og Nærmiljø

Dette området er vår identitet som barnehage. Gjennom året skal alle barna i barnehagen få gjøre seg gode erfaringer og oppleve mestring gjennom varierte, spennende og tilrettelagte turer i nærmiljøet. Bål, fiske, skiaktivitet, sanseopplevelser, undring, variert mat og lek ute skal danne rammen om alle avdelingens turopplevelser. Barna er i stor grad med på å legge føringer for turene. Innhold, lengde og tema for turene skjer i samspill mellom barn og ansatte på avdelingen. Vi skal utvikle basene våre gjennom året, slik at stedene vi bruker blir attraktive og tilrettelagt for barn og voksne. **Stemning** er et nøkkelord for oss på tur. Vi skal skape miljøer og stemninger ute på tur som gjør at barna fryder seg, undrer seg, gleder seg og husker turopplevelsene som positive. Det er viktig for oss å ha mest mulig delte grupper når vi er på tur.

Vi lager ofte bål på tur. Bålet er en møteplass for hyggelige måltider og gode matvaner, en arena hvor alle samles og kan oppleve tilhørighet, de gode samtalene, fortellinger, høytlesning og felles opplevelser. Barnehagen har egen kjøkkenassistent som to dager i uken tilbereder varierte måltider, om gruppene er i barnehagen eller på tur. Våre prinsipper for måltid er like relevant for en hverdag i barnehagen eller på tur, og vi har utarbeidet en **skriftlig rutine** som brukes aktivt for å sikre måltidskvalitet i barnehagen.

Gjennom medvirkning i mat og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat bidrar til god helse. (RP s 49).

Vi vet at bevegelse, sanseerfaringer og mer luft rundt oss gir gode mestringsopplevelser. Spesielt bruk av kropp, balanse,

grunnbevegelser og sansemotoriske erfaringer er av stor betydning for barnas evne til å være mottakelige for læring. Derfor er turfokuset vårt også forankret i kunnskap om dette vil være den beste måten å ruste barna til skolegang på. Viktigheten av hvordan bruk av kropp og sanseerfaringer bidrar til barns helhetlige utvikling kommer tydelig frem i boken "Alt jeg kan! Hvordan kroppen lærer hjernen og tenke" av Grete Helle og Tom Rune Fløgstad fra *Ringer i vann*. Vi støtter oss i stor grad til denne forståelsen, og har eierskap til teorien, og har omsatt denne i praksis.

Alle tradisjonelle inneaktiviteter kan tas med ut, og det ligger i vårt mandat å legge til rette for dette. Det er et faktum at vi ser at barnas konsentrasjonsspenn utvides gjennom aktiviteter ute, i tillegg ser vi også at antallet konflikter i barnegruppa reduseres betraktelig gjennom å oppholde seg mer ute i skogen. Slik oppstår det mer rom til et inkluderende lekefellesskap.

Tur og aktiviteter ute legger det beste grunnlaget for førsthåndserfaringer og disse erfaringene skaper spenning som vekker interesse og pirrer nysgjerrighet som øker motivasjon til videre utforskning og læring.

Det er viktig å legge omgivelsen til rette for barna slik at de bruker og utvikler språket sitt. **Et godt språkmiljø** handler ikke i størst grad om å rette mengder av lyd og språk mot barna, men å få til en god **gjensidig kommunikasjon barn-barn og barn-voksne**. Barnehagen er opptatt av å skape inspirerende miljøer som synliggjør og støtter språklig variasjon og bidrar til kognitivt forståelige miljøer innenfor barets forståelsesramme. Språkmiljø skal romme alt fra språkstimulering og kulturelle opplevelser så vel som å forstå og bli forstått.

- Vi vektlegger prosesser fremfor produkt
- Fremme undring, kreativitet, fantasi, sansemotoriske erfaringer fremfor formidling og målstyrt aktivitet
- Å øke kunnskap gjennom erfaring fremfor informasjon/formidling
- At barna er i et skapende/inspirerende miljø og ikke reproduserende miljø

I Nærnes Kystbarnehage skal barna få erfare et rikt og mangfoldig miljø og en fagkunnskap som skal styrke og utvikle det enkelte barns språk, språkforståelse og kommunikasjonsform.

Tilknytning

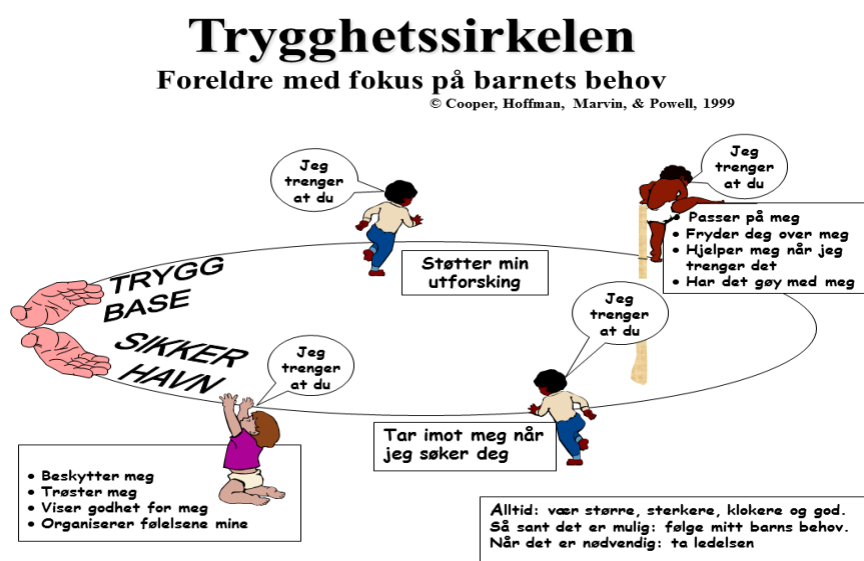
Barns tilknytning til en trygg voksen, er kanskje det viktigste fundamentet til barns utvikling og vekst. I barnehagen jobber vi kontinuerlig med voksen-barn-relasjonen. Tilknytning er en prosess som utvikles over tid og i relasjonen til nære omsorgsgivere. Denne relasjonen skal være preget av *likeverdighet*, bevissthet rundt voksnes definisjonsmakt i møte med barna, både når det gjelder tilnærming til lek og å forstå barnets opplevelsesverden.

Vår teoretiske forankring til tilknytningsteori er med utgangspunkt i «Se barnet innenfra» (Stig Thorsteinsson og Ida Brandtzæg).

I arbeid med å forstå barns behov og som ledesnor til hvordan møte barn der de er fordrer relasjonskompetente ansatte. De ansatte skal være parat til å kunne se barnet innenfra, og også kunne se sin egen atferd utenfra. Voksne som er *større*, i form av å kunne gi trygghet i kroppsspråket, emosjonelt *sterkere*, ikke blir selv blir uregulert, *klokere og god* som å møte barnet med et varmt blikk og en trygg tilnærming med fokus på barnets behov for støtte til regulering. Vi har fokus på å fremme følelser som glede og nysgjerrighet og gi reguleringsstøtte til følelser som for eksempel sinne og redsel. Alle følelser omfavnes på en utviklings- og omsorgsstøttende måte.

Når det er mulig: Følg barnets behov

Når det er nødvendig: Ta tak/ledelse

Trygghets sirkelen er et verktøy for å bedre kunne forstå og jobbe med tilknytning i barnehagen. Barnehagen har sertifisert personal til å kunne tilby COS- P foreldreveiledningskurs.

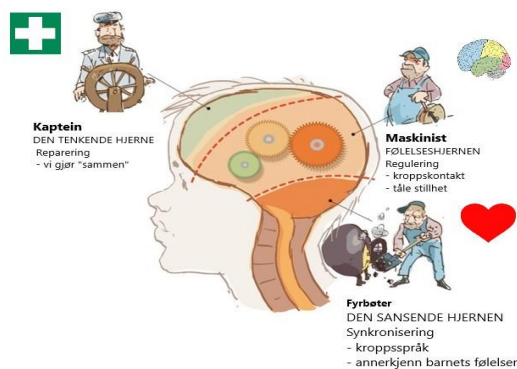
Barnehagen har tre sertifiserte COS-Parenting veiledere. Dette er Bente, Torill og Aina. Vårt langsiktige mål er at alle pedagogene våre skal ha denne kompetansen. Vi tilbyr foreldreveiledningskurs i barnehagen opp til to ganger pr år. Vi bruker også kompetansen vår til intern kompetanseheving.

Førstehjelp for følelsesregulering

Barn har ikke et ferdig utviklet nervesystem til å kunne håndtere egne følelser, det læres gjennom den omsorgen de får. Gjennom å støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg og selv til å kunne ta imot omsorg støtter barnets psykiske helse, selvfølelse og relasjon til andre (Virksomhetsplan, s.16).

Det å bli trygg, regulere følelser, utfolde seg og mestre relasjoner til andre- utvikles og læres i **RELASJONEN** (Dag Nordanger, RVTS <https://youtu.be/ap4iaxYa33o>). Med Nordanger sin forklaringsmodell til hvordan jobbe med følelsesregulering, har vi i Nærnes kystbarnehage selv utarbeidet en modell og oppskrift til hvordan vi omsetter kunnskap om hjerneutvikling i praksis i vårt arbeid med følelsesregulering. For å kunne være i stand til å hjelpe barn med følelsesregulering er det essensielt at voksne selv er regulert- HUSK egen oksygenmaske på først! Oksygenmaske representerer den voksnes evne til selv å være regulert- rolig i hode og kropp. Reguleringsstøtte bygger barnets reguleringssystem.

HJERTE-HJERNE-REDNING

Oppskrift på HJERTE-HJERNE-REDNING:

- Synkronitet- være sammen om følelser
 - Kroppsspråk, invitere, gjøre seg tilgjengelig, koble seg på, anerkjenn barnets følelse med mykt stemmeleie
- Regulering- roe ned sammen
 - Kroppskontakt (vugge ca. 50 slag i min), ha mot til å tåle stillhet
- Reparering- sammen er vi klare til å gå videre
 - Jeg er her for å hjelpe deg til å ta gode valg

Vi lar oss berøre av barnets sårbarhet, og vekkes til å gi omsorg (Peder Kjøs)

Presentasjon av personalet

På Torsken:

Torill K Brenne	Ped.leder 80 %
Camilla Tømmerås	Ped medarb 50%
Janken Lind	Fagarbeider 80%
Robert Kiss	Ped medarb 100%
Dina Lie Fjell	Barnehagelærer 100%

På Småkrabbene og Krabbene

Solveig S Berlid	Ped.leder 100 %
Espen Øby	Ped leder 100%
Anne Øby Tørre	Ped medarb 100%
Magdalena Kapciak	Ped medarb 100%
Arisa Johansen	Ped medarb 100%
Sebastian Svestad	Ped medarbeider 50%
Camilla Tømmerås	Ped medarbeider 50%

På Sjøstjerna:

Linda Myrvang	Ped leder 80%
John Winther	Ped medarb 100%
Kine Johansen	Ped medarb 100%
Chulee Wilairot	Ped medarb 100%

På Blåskjell Hytta:

Hilde Strøm	Ped leder 100%
Nina S Nor	Ped leder 50%
Caroline Monge	Fagarbeider 80%
Noo Smith	Fagarbeider 90%
Nina Bryhn	Ped medarb 60
Kristin Orven	Spesialped 100%
Steinar Westtorp	Ped medarb 100%

Aina Wøien	Daglig Leder 100 %
Bente Fjeldstad	Fagleder /Spesialped 90%

Barnegruppen:

Torsken:
2018 barn: 19

Småkrabbene:
2021 barn:9

Krabbene:
2020 barn:12

Blåskjell:
2017 barn: 19

Sjøstjerna:
2019 barn: 16

**Feriestengt i romjulen og 3 dager
før påske og uke 28, 29, 30**

Planleggingsdager dette året:

1. august, 23.september, 2. januar
2023, 19.mai 2023, 16 juni 2023

Vi har noen arrangementer gjennom året.

Disse betyr mye for barnehagen, og gjennom vårt prosessfokus betyr dette at vi forbereder oss sammen med barna i god tid før selve arrangementet. Dette er arrangementer for barnehageåret 2022-2023

Barnehagen har også en felles samling for hele barnehagen annenhver fredag ute. Sang, aktivitet, lek og moro.

Oktober: Høsttakkefest- uke

Desember: Adventsamlinger ute, Lucia, Nissefest og Julebord

Februar: Karneval

April/mai: Kystvennuka

Juni: Sommerfest

Alle avdelinger skal invitere foreldrene til ulike foreldrearrangementer gjennom året.

